

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdag.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEFF, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeurs.
Alle toezending van brieven, aankondingen, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 20 centimes.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centimes.
De reclamen, per drukregel 25 centimes.

TONGEREN, DEN 28 SEPTEMBER.

Wat de gewapende vrede kost.

Europa is heden een uitgestrekt legerkamp, waarin het wemelt van soldaten, die het verarmen en ten onder brengen vanaf het Uralgebergte, langs de kaper der Atlantische zee en de golven der Middellandsche zee, tot in de Noorderlanden. Niet ééne natie stelt nog vertrouwen in de vriendschap, zelfs niet in de belangzuchtige vriendschap eener andere natie.

Is er één staat in ons werelddeel, die door zijne geografische ligging en krijgsgesteldheid, door de natuurlijke en kunstmatige hinderpalen, welke zijne sterkte nitmaken, zich volkomen veilig zou moeten achten, dan is het Frankrijk.

Geheel Europa zou dat land schier niet durven aanranden in deszelfs machtige eenheid; en nogtans wil men in Frankrijk nog meer soldaten, sterker wapeningen, nieuwe forten; deszelfs houding tegenover 't buitenland verwekt den twijfel, het mistrouwen en de wapeningen, in de andere landen. Wilde Frankrijk kalm blijven, dan zou zijne legermacht op den huidige voet meer dan voldoende zijn. Het kan thans vijf legercorpsen ten velde brengen; elk van honderd duizend strijders; doch eene verdedigende houding is hetzelfde niet genoeg, en zijn Staatsbestuur vraagt de middelen om zeven honderd duizend soldaten op voet van oorlog te kunnen brengen.

Wat Pruisen betreft, welk zijne nieuwe veroveringen wil behouden en een Germaansch Keizerrijk stichten, het legt de hand op al de mannelijke bevolkingen, welke het kan treffen. Rusland blaast het vuur van den opstand aan in den Oosten, en brengt zijne ontzaggelijke legers tot het hoogst mogelijke cijfer.

Italië zelf, slechts op twee stappen afstands van het nationaal bankroet, in de deficit gedompeld, onderhoudt een geldverslindend leger; en België, in weerwil zijner namelijke en officieële onzijdigheid, gelooft zich gedwongen meer troepen te lichten dan het benodigd heeft. Oostenrijk is iederen oogenblik bevreesd, zoekt vreemde alliantien, en besteedt voor zijn oorlogsbudget geldsommen verre boven zijne middelen.

Te midden der negentiende eeuw, en juist nu men beweert dat de beschaving haar toppunt heeft bereikt, telt de strijdsmacht in Europa, op den vredevoet, 2,800,000 MANNEN; terwijl zij, op den oorlogvoet, het verschrikkelijke totaal van 500,000 MANNEN zou bereiken.

De oorlogsbudgets op den vredevoet belopen

's jaarlijks tot niet minder dan TWEE DEUZEND MILJOEN FRANKS; dus alle tien jaren TWINTIG DEUZEND MILJOEN FRANKS.

Oostenrijk onderhoudt eene bestendige legermacht van 287,157 soldaten, welke te staan komt op 221,907,500 franks; Spanje geeft daarvoor uit 105 miljoen franks; Frankrijk heeft nu 404,000 soldaten onder de wapens, die hem 530 miljoen franks kosten; Italië, met eene ledige schatkist, besteedt meer dan 165 miljoen franks aan den onderhoud eens legers van 222,521 soldaten; het leger op den vredevoet in Noordduitsland telt minstens 500,000 manschappen, welke onderhoud te staan komt op meer dan 200 miljoen franks.

Het ontzaggelijk leger van Rusland, met zijn cijfer van 800,000 soldaten, legt de nationale schatkist eene uitgaaf op van franks 581,250,000; terwijl het regelmatige leger, de militie en de vrijwilligers in Engeland te staan komen op 364,251,975 franks.

Ziedaar de voornaamste krijgsbudgets van Europa; de kleinere Staten voltalligen de cijfers.

Acht volkeren betalen voor die budgets de ongelooftelijke som van EEN DEUZEND ACHT HONDERD MILJOEN FRANKS.

Die sommen vertegenwoordigen in 't groot en in 't klein den inkooprijks van eenen onzekeren en telkens onderbroken vrede door drie groote oorlogen in vijftien jaren tijdverloops; terwijl wij thans nog bedreigd worden met de uitbarsting van een' algemeenen oorlog.

Ziedaar gewis bouwstoffen genoeg voor de oprichting van een monument aan de menschelijke wijsheid, aan het goede bestuur der volkeren in de verlichte Negentiende Eeuw, in de welke men zulke vreeselijke uitgaven doet zonder eenig nut, zonder welkdanigen goeden uitslag; integendeel met de aanhoudende verzwarende der openbare lasten die ophet volk drukken.

En nog verbeeldt die ontzaggelijke som van miljoenen niet al de uitgaven, welke de groote oorlogsmachten kost, welke men in Europa staande houdt. Als men er de uitgaven voor de zeevloeden, derzelve wapeningen, bemanningen en den onderhoud ervan bijreken, bereikt het beloop der uitgaven voor de land- en zeemachten, in ons Werelddeel, het reusachtige cijfer van TWEE DEUZEND VIEF HONDERD MILJOEN FRANKS.

Men houdt vredecongressen, men schrijft en pleit voor de algemeene ontwapening; — doch zoolang de menschenloterij, de gehaate conscriptie, de gedwongen krijgsoorlog zal bestaan, zullen alle voorstellen ter ontwapening bespottelijke hersenschimmen zijn; dewijl een

Staat, volgens dit stelsel, een betrekkelijk gering getal soldaten onder de wapens kan hebben, doch tevens de middelen bezitten om het driedubbele getal onder zijne vandenels te scharen, als hij daartoe den lust of de behoefte gevoelt.

De gedwongen krijgsoorlog is eene der bedrijvigste oorzaken van de verpletterende lasten, welke de gewapende vrede aan de Europeesche volkeren oplegt.

Benoeming.

De Gazette de Liège maakt eene opmerking, die ons zoo juist toeschijnt, dat wij niet weten — indien het ministerie niet voor stelregel had aangenomen; zwiigen is onverbetterlijk.

Te gelijker tijd dat de *Moniteur* de opproepenstelling bevatte der magistraten, die volgens M. Bara te oud zijn om nog eene wet toe te passen, las men er de benoemingen in het diplomatisch korps, en onder andere de benoeming van baron Du Jardin tot ambassadeur van België te Londen.

Welnu, baron Du Jardin, die tot een der belangrijkste en moeilijkste posten in de diplomatie geroepen wordt, is meer dan 70 jaren oud; hij gaat dus eene bijkans nieuwe loopbaan, bekleeden, op het oogenblik dat de wet van M. Bara den mensch voor onbekwaam houdt om zelfs nog een simpele wet toe te passen!

Er is in die handelwijs iets strijligts met den gezonden zin; het toont eens te meer dat die wet, welke de magistratuur « de kroon van het hoofd sloeg, » zegt M. Nothomb, niets anders is dan eene lachelijke partijwet; de wet van twee maten en twee gewichten!

Runderpest en invoer van vee.

Het gouvernement heeft de veemarkten beropend en het heeft hierin voorzeker wijselijk gehandeld. Doch er bestaan nog eene heele hoop strenge maatregelen die den veehandel hinderen en ons dunkt dat het tijd zou worden deze hindernissen uit den weg te ruimen.

Het hollandsch gouvernement geeft aan België een voorbeeld dat verdient nagevolgd te worden. Holland heeft alle maatregels tegen de runderpest ingetrokken om de goede rede dat de ziekte bij onze geburen verdwenen is.

Brengt die intrekking ons ministerie niet tot nadenken, vraagt het *Handelsblad*, en zou het geen tijd worden dat ook in België al de verbiedende maatregels werden ingetrokken? Wat eenigen tijd geleden noodzakelijk was,

in staat zoude zijn, de gewenschte dertig duizend daalders bijeen te brengen. — Wat uwe andere mededeeling betreft, wees zoo goed den heer overste te berichten, dat ik hem reeds vóór drie dagen eene verklaring doen wilde, die ik heden bij dezen schriftelijk geef, inhoudende, dat ik eenig wezenlijk verschil van karakter tusschen mevrouw zijne dochter en mijn geringen men bemerkt te hebben, dat mij niet geschikt schijnt, het echtelijk geluk te grondvesten, dat ik dus de voorkeur er aan geef, voorloopig ongehuwd te blijven, en dat ik daarom, voor het in mij gestelde vertrouwen dankzeggende, den heer overste van zijne mij gedane toezegging ten opzichte van de hand zijner dochter bij deze ontsla.

Met de meeste mogelijke hoogachting noem ik mij,

Uw dienstw. dienaar,
HALTER, advocaat.

« Victorie! » riep de doctor en ijde naar den overste. Bijna was hij van de trappen gevallen. — « Daar hebt gij twee brieven, » zeide hij baastig; « de eene is het afschrift van dien welken ik aan Halter geschreven heb, de andere is van hem. Lees, — ik ijel in dien tusschentijd naar mijne Louise — hoort gij! — naar mijne Louise — want de overste Sittenfeld houdt altijd zijn woord — om haar de gelukkige tijding te brengen! » — Hij vloog weg.

Toen de overste gelezen had, vloekte hij eerst een weinig en zocht vervolgens beiden op; — « Ik wilde u zeggen, » sprak hij, « neem elkander! Maar ik zie, gij hebt elkander reeds genomen! Dat de hemel u zijn zegen schenke! Gij, schelm! verdient dien overigens niet; want zóo had ik het met den brief niet gemeend. Het is toch eigenlijk een beetje erg, den armen Halter zoo wat voor te spiegelen; als hij geweten had, hoe

zal nu eene plagerij worden, welke geen reden heeft van bestaan.

Wij hebben het reeds gezegd, het eten is duur; het vleesch kan op de tafel van den kleinen burger niet meer gebracht worden, en evenwel zou in deze dagen, een goed stuk vleesch geen nadeel hebben gedaan aan de openbare gezondheid.

Sedert lang wacht men aan de noordbrabantsche grenzen de intrekking van het verbod; de stallen zijn opgekropt met goed vee, en de vrije invoer is het eenige middel om het vleesch nog bereikbaar te maken voor den kleinen burger.

M. de minister van binnenlandsche zaken zou wel doen, even als hij wel deed tijdens het verbod, indien hij de prohibitie wilde doen ophouden.

Met genoeg kunnen wij aankondigen dat zich geen nieuw geval van runderpest gedurende de gansche week in den district van Luik vertoond heeft. Alles doet hopen dat de veeziekte geene andere verwoestingen zal uitvoeren dan degene welke wij in ons nummer van verleden donderdag gemeld hebben.

De nieuwe decoratie.

Men leest in het *Vaderland*; Ietsand die gedekoreerd werd, niet om dienst aan het vaderland bewezen te hebben, maar wel om sedert verscheidene jaren fel gelopen te hebben voor de ministerieelen, wist niet juist hoe hij het lint van zijne decoratie zou gedragen hebben om het meest effect mogelijk op zijne borst te maken. Hij vond niets beter dan zich tot eenen gedekoreerden majoor te wendden. Hoe moet men dit eigenlijk dragen? vroeg hij. — « Hoor eens, vriendje, zij de majoor, indien men de decoratie verdient heeft, draagt men deze aan het knopsgat; indien men ze niet verdient heeft, in den zak! Hoevele van de nieuwe decoratiën die ons ministerie wellhaast zal uitdeelen, zouden er niet in den zak moeten gedragen worden? »

Men schrijft ons uit Borgloon: Dinsdag 17 september heeft alhier de wedschrijd plaats gehad van hoefsmeslerij geopend door het landbouw-genootschap van het kanton Borgloon. Deze vergadering is onder alle opzichten merkwaardig geweest.

De bestuurlijke raad der sectie zamengesteld uit M. den baron de Woelmont, voorzitter, M. Ch. Hoebaers van Venen en H. Peters, ondervoorzitters, M. J. Eyben, A. Vanherck, H. Daris, J.-F. Daris van Borgloon, J.-L. Claes van Grootloon, leden, M. den baron de Favereau,

de zaken stonden, dan zou hij nooit afstand gedaan hebben. — « Maar hij heeft afstand gedaan, » zeide de doctor lachende, « dat is de hoofzaak voor ons. Overigens neem ik den schelmenstreek geheel op mijn geweten, gij behoeft geen berouw te gevoelen. Ik zal uwe Louise waarlijk gelukkig maken, hij zou het nimmer gedaan hebben. Welke gezindheden hij koestert, heeft hij in zijn brief wel getoond. Gij ziet daaruit, hoe waar het is, wat ik gisteren beweerde: waart gij midden in een brand, hij liet u verbranden; waart gij in het water gevallen, hij liet u verdrinken; waart gij in geld verlegenheid, hij zou zijn porte-monnaie dicht houden! » — « En zoudt gij mij dan waarlijk bijspringen? » — « Lieve oom! bij brand of water, zeker; maar niet geldverlegenheid: want een oud spreekwoord zegt: « Nemo dat, quod non habet, » dat beteekent: Ik heb zelf niets. » — « Al goed! » zeide de overste. « Overigens kunt gij mij nu ook wel eens genoeg doen. Ik zie het niet gaarne, dat de burgemeester bront; maak, dat hij weder vriendelijk worde, opdat ik hem op uwe bruiloft zal kunnen noodigen. De advocaat zal wel niet meer komen. Thans wil ik u alleen laten, opdat gij behoorlijk met elkander spreken kunt »

Drie dagen waren sedert vervlogen, het was weder morgen, de overste en de doctor waren bij elkander. — « Gij hebt goed lachen en vrolijk zijn, » zeide de oude heer, « gij zijt gelukkig. » — « Zijt gij het niet met ons? » vroegde de doctor. — « Ik verheug mij over uw geluk; — maar gij hebt mij toch eene erge streep door de rekening gehaald, gij hebt mij eene andere vreugde geheel bedorven. » — « Hoe zoo, lieve oom? » — « Ik had jufvrouw Meier zoo gaarne getrouwd

VERRASSINGEN.

(Vervolg en einde)

Des middags zat de doctor aan de schrijftafel en schreef den volgende brief:

Hooggeachte heer Halter!

Bij mijne terugkomst vind ik mijn oom in een treurigen toestand. Ware ik te huis geweest, dan ware het zoo ver niet gekomen. Hij heeft zich, sedert een jaar, aangegrepen door de bedwelmeling van deze eeuw, met allerlei speculaties ingelaten, waarvan hij geen verstand had: gewetenlooze menschen hebben hem groote winsten voorgespiegeld, in zaken, waardoor hij naderhand ontzaggelijke verliezen geleden heeft, kortom, zijne finantiën zijn in groote verwarring geraakt. Zijn hoofd is daarbij geheel in de war. Een geluk, dat ik weder hier ben en voor hem denken en handelen kan. Kunt gij mij soms, in geval van nood, dertig duizend daalders bezorgen, op geaccepteerde wissels? Uwe betrekkingen als advocaat zijn zeker zeer uitgestrekt. — Ik verzoek u om spoedige schriftelijke mededeeling; *mondeling* is er met oom thans in het geheel niets aan te vragen. Gelijktijdig heeft mijn oom mij medegedeeld, dat gij u met zijne dochter denkt te verbinden. Hij heeft er geene bedenkingen meer tegen, en verzoek u door mij, zoo goed te willen zijn, den dag der bruiloft nu maar zelf vast te stellen.

Met de meeste hoogachting noem ik mij,

Uw dienstw. dienaar,
Dr. HELX.

« Zoo, » zeide hij, « dat is klaar. Maar het is toch een verduiveld waagstuk. Hoe, als het den advocaat eens invalt, de dertig duizend daalders

bijeen te brengen? En als hij den bruilofsdag eens vaststelde op morgen veertien dagen? Wat dan, doctor? wat dan? Wel nu, dan blijft er niets anders over, dan dat Louise voor het altaar: « Neen » zegt: dat zal het laatste middel zijn, om het vuur te blussen, zelfs als het reeds brandt. Overigens ken ik mijn Haltertje. » — De doctor maakte snel een afschrift van den brief, en zond hem met een bode af.

De advocaat zat juist aan het avondeten, toen hij den brief ontving. Hij las hem driemaal over, elken keer nadenkende. Vervolgens schudde hij het hoofd. « Dus staat het zóo met Sittenfeld, » sprak hij zich zelve. « Wat een geluk, dat ik het nog te regtertijd verneem! Neen, waarde overste, wij kunnen voortaan niet in hetzelfde schuitje varen, uw schip is lek! En nu heeft hij den onervaren doctor bij zich, die niets anders denkt te doen te hebben, dan uit te bazuinen, hoe het met den ouden man staat. Ja, ja, ik heb er al dikwijls een voorgevoel van gehad, maar ik wilde het niet gelooven. Vaarwel bruiloft! Die de advocaat Halter trouwen zal, moet rijk zijn, anders blijft hij ongehuwd! Hoogmoed komt vóór den val! Toen ik om zijne dochter vroeg, deed hij, als bewees hij mij eene groote gunst met zijn jawoord. Wat zou hij er niet voor geven, als wij thans reeds geluwd waren! Want ik heb reeds een schoon vermogen en het groeit van dag tot dag aan. — Hij zette zich den anderen morgen neder om het antwoord te schrijven.

Toen de doctor den brief ontving, brak hij dien open met eene haast, als hing van zijne spoedige opening dood en leven af. Hij luidde aldus:

« Waarde heer Doctor!

Gij schat de uitgestrektheid mijner verbodtensissen als advocaat te hoog, als gij gelooft, dat ik